

Profiel De Strip: Creative District

Bekendmaking

Burgemeester en wethouders van Breda maken bekend dat zij op 26 mei 2020 het "Profiel De Strip: Creative District" hebben vastgesteld.

Inwerkingtreding

Het beleid wordt van kracht met ingang van de dag na die deze bekendmaking.

Rechtsmiddelen

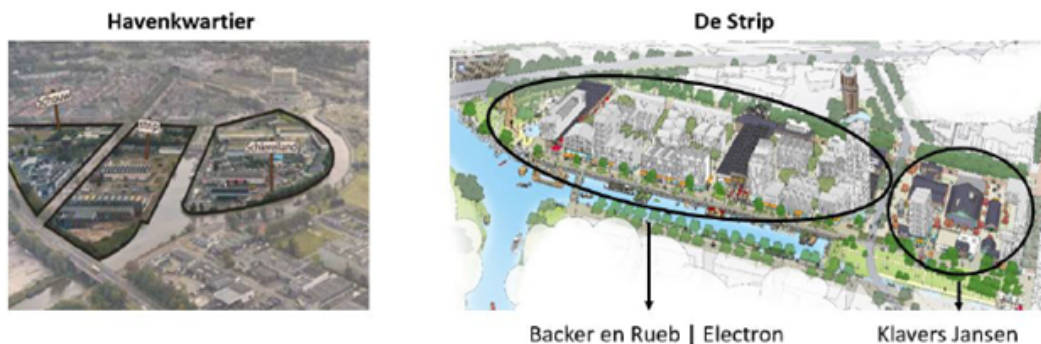
Tegen het besluit tot vaststelling van het beleid is geen bezwaar of beroep mogelijk.

Profiel De Strip: Creative District

Aanleiding en doel

Begin 2018 is het gebiedsperspectief Havenkwartier vastgesteld. De plannen voor woningbouw en herinrichting worden steeds concreter. Dat vraagt ook om een verdere invulling van de deelgebieden de Schouw, het Schiereiland en de Strip.

De Strip bestaat uit de 2 subgebieden: Backer en Rueb | Electron en Klavers Jansen).

Met dit profiel (economisch-cultureel) schetsen we de ontwikkelrichting zoals wij die vanuit de Gemeente Breda zien voor het deelgebied "de Strip"; waarin we ook de relatie met de omliggende gebieden meenemen. We beschrijven de stip op de horizon: welke functies komen er in het gebied terecht, zonder dat we dat al op exacte gebouwen en plekken projecteren. Vanuit dit profiel kan er de komende tijd verder worden gewerkt aan concrete invullingsvraagstukken.

Beleid

Gebiedsperspectief Havenkwartier

In het in 2018 vastgestelde Gebiedsperspectief Havenkwartier wordt het al vermeld: Breda is een internationale schakelstad, met het nieuwe station als middelpunt van verbindingen naar alle windstreken en als vliegwiel voor stedelijke ontwikkeling. Het Stationskwartier en het Havenkwartier vormen samen een uniek stedelijk gebied binnen CrossMark, in aanvulling op de historische binnenstad. Een deel van het bestaande vastgoed in dit gebied kan worden gezien als cultureel erfgoed. De industriële gebouwen vertellen samen met de Belcrumhaven het historische verhaal van dit deel van de stad. Wonen, werken, cultuur en leisure zijn samen van onderscheidende en internationale allure in het Havenkwartier. De doorontwikkeling van de culturele en creatieve sector in de Strip, in een stoere havensfeer, is een belangrijk speerpunt van dit gebiedsperspectief.

In een grootstedelijke omgeving is het Havenkwartier broedplaats voor:

- Excellente makers en initiatieven
- Samenwerking en verbinding
- Creëren en produceren

Cultuur

In de gemeentelijke cultuurnota 'In Verband met Cultuur, beleidsvisie kunst en cultuur 2019-2024 Gemeente Breda' is de ontwikkeling van het Havenkwartier opgenomen als speerpunt van beleid, naast

verbinding met andere sectoren, landelijk onderscheidend aanbod, internationalisering, kunst en cultuur in de publieke ruimte en een sterke culturele sector.

Waar de binnenstad de plek is voor ons erfgoed en de meer gevestigde culturele organisaties, biedt het Havenkwartier de gedroomde plek voor vernieuwing en kunst en cultuur voor de toekomst. Breda wil van het Havenkwartier de culturele hotspot van de stad maken. Het Havenkwartier wordt een unieke, stedelijk gemengde wijk. Cultuur is in dit gebied al een factor van betekenis. Publiek kan hier op ongedwongen wijze in aanraking komen met kunst en cultuur.

Binnen het gebied van Klavers Jansen is extra belangstelling voor innovatieve vormen met een grensoverschrijdende, multidisciplinaire aanpak, zoals bij **Live Art**, waarbij ruim baan wordt gemaakt voor eigentijdse vormen van performance. Met andere woorden, Klavers Jansen wordt het podiumkunstencluster in het Havenkwartier.

Voor de culturele ontwikkeling van de stad biedt het Havenkwartier nieuwe kansen, aansluitend bij de behoefte van de culturele organisaties en makers. Er is met name behoefte aan ontwikkelmogelijkheden. Denk hierbij aan oefen- en repetitieruimte, podia en plekken waar makers elkaar kunnen ontmoeten en plekken waar (internationale) makers kunnen verblijven. Een plek die zorgt voor reuring en een levendig klimaat.

Signatuur van Klavers Jansen is podiumkunsten, specifiek voor (jonge) makers, amateurs en professionals en daarmee aanvullend op de binnenstad. Ook wordt er speciaal aandacht gevraagd voor de inrichting van de publieke ruimte. Die moet uitnodigen tot ontmoeting en bijdragen aan de specifieke uitstraling van dit gebied. Denk aan groen, maar ook aan programmering van deze publieke ruimte, waarbij buiten overloopt naar binnen en er een permanent festivalterrein wordt gecreëerd.

Economie

Het implementeren van kunst en cultuur in nieuwe wijken geeft een sterke impuls aan de aantrekkelijkheid voor inwoners en bedrijfsleven. In de 'Economische Visie Breda: Internationale Hotspot voor Toegepaste Technologie en Creativiteit' wordt de focus gelegd op het versterken van bedrijven op het gebied van technologie en creativiteit, en die te verbinden met de rest van het bedrijfsleven. Breda wil bouwen aan een ecosysteem technologie en creativiteit om innovatie te stimuleren. Er worden aantrekkelijke vestigingsmilieus voor met name bedrijven uit de kenniseconomie en de creatieve sector ontwikkeld. Doel is het creëren van milieus die innovatie stimuleren en tevens fungeren als aantrekkende werkomgeving voor de nieuwe economie en het daarmee samenhangende talent. Het havenkwartier wordt in dit perspectief gezien als een locatie als hotspot voor cultureel en creatief ondernemerschap.

Creative District

Binnen het algemene perspectief van het Havenkwartier zoeken partijen naar een specifiekere profilering van deelgebieden. Op basis van aangeleverde ideeën, gesprekken en ervaringen elders lijkt het profiel 'Creative District' geschikt voor het deelgebied de Strip (Backer en Rueb | Electron en Klavers Jansen samen), mogelijk ook overlopend in het Schiereiland en de Schouw.

Wat is een Creative District?

Een Creative District heeft meestal een mix van kunst, cultuur, creatieve ondernemers, publieke ontmoetingsplekken, en historische gebouwen. Het is een toffe plek om te leven, te werken en te bezoeken.

Een Creative District wordt in de literatuur omschreven als een geografisch gebied dat in staat is om kunstenaars en creatieve ondernemers aan te trekken om een community te vormen, nieuwe energie en innovatie te brengen en het economisch en maatschappelijk kapitaal te versterken. Creatieve districten zijn centra van economische activiteit, ze leveren een bijdrage aan een aantrekkelijke plek om te wonen en te bezoeken. Ze stimuleren ondernemerschap en genereren nieuwe economische activiteit.

Een kiem die verder kan ontluiken

Diverse elementen van dit profiel zijn in de basis al in het gebied aanwezig, zoals een culturele programmering, creatieve ondernemers en ontmoetingsplekken. Er is ook al een community aan het vormen. De omgeving werkt ook in het voordeel van een creative district: er staan oude industriële gebouwen die nu al deels voor dit doel worden ingezet. Het water is daarnaast een bijzondere toegevoegde waarde voor het gebied, die kan dienen als een van de dragers van de gebiedsontwikkeling. Samen met de voorziene woningbouw kan hier een levendig stadsdeel ontstaan: grenzeloos, groen en gastvrij. Hier kan een Creative District groeien met een (inter-) nationale uitstraling. Het nieuwe grootstedelijke gebied moet makers, bezoekers en bewoners van buiten de stad aan te kunnen trekken. Hiervoor is een hoogwaardig en vernieuwend en op sommige punten ook nog een onaf en ruw gebied noodzakelijk: N.B.P.: Nieuw Bredaas Peil.

Deelgebieden binnen Creative District

Binnen het Creative District moeten de verschillende elementen een plek krijgen. Dat zijn geen plekken met een hek eromheen, juist de openheid, diversiteit en interactie is belangrijk en levert verrassing en nieuwe verbanden. Toch is enige clustering wel handig voor functies die dicht tegen elkaar aan liggen. Verder zijn de historische gebouwen aanwezig, deze zijn industrieel van aard en vormen samen met de Belcrumhaven een voor Breda unieke omgeving die aanvullend is op de historische binnenstad en aantrekkingskracht kan krijgen op (internationale) bezoekers.

Op basis van bovenstaande komen we tot de volgende verdeling van functies binnen het Creative District:

Klavers Jansen – culturele hub - creëren, presenteren en recreëren

De culturele hub die in Klavers Jansen wordt gerealiseerd is een mix van creëren, presenteren en recreëren. Bestaande en nieuwe culturele partijen onderzoeken samen de synergie. Het accent ligt hierbij op 'live art', podiumkunst die dicht op de huid van het publiek zit. Concreet kan daarbij gedacht worden aan: podia, repetitieruimtes, studio's, kantoren, flexibele werkruimtes, filmruimtes, expositieruimte, gemeenschappelijke ruimte(s) en horeca met een algemene publieksfunctie en passend bij het creatieve profiel. Het culturele profiel gaat voor een 24/7 reuring en uitstraling zorgen, met een constante stroom van bezoekers en deelnemers. De horecagelegenheden leveren hieraan een belangrijke bijdrage. Commerciële zelfstandige horeca kan bestaan naast de ondersteunende horeca voor bezoekers in het multifunctionele podiumkunsten cluster. Commerciële (toeleverings-) bedrijven en bedrijfjes die direct ondersteunend en aanvullend zijn aan de activiteiten in het cluster houden hier kantoor. Denk aan evenementenbureau's, licht- en geluidsbedrijven, productiestudio's voor muziek en film, kostuumatelier, entertainmentbureau's en commerciële verhuur van repetitieruimte. De culturele hub is een open gebied. Partnerships met externe partners zorgen voor extra middelen en draagvlak. Een mix van culturele instellingen en creatieve bedrijven waar ondernemers en makers elkaar als vanzelf ontmoeten is belangrijk voor die synergie. In Klavers Jansen worden enkele van de bestaande podiumkunsten gerelateerde functies bestendig naar een permanente waarde in het gebied in flexibele, duurzame gebouwen. Er is extra aandacht voor de publieke ruimte, duurzaam, groen en rauw, ingericht als een permanent festivalterrein.

Kernwaarden zijn daarbij:

- Breng publiek en makers samen
- Stimuleer innovatie en kwaliteit
- Wees open (24/7) en toegankelijk
- Wees laagdrempelig

Backer en Rueb | Electron – Creative hotspot - werken, maken en presenteren

Waar het bij het deelgebied Klavers Jansen gaat om een mix van creëren, presenteren en recreëren is de Backer en Rueb | Electron een plek waar werken, maken, presenteren en verkopen en verhuren van op locatie gemaakte producten samenkomen. Dit gebied nodigt uit tot ontmoetingen; creatieve ondernemers werken hier samen en ontmoeten hier publiek/afnemers, ondernemers uit andere sectoren, creatieve studenten en kunstenaars. Ruimten kunnen hier, net als bij Klavers Jansen flexibel benut worden voor presentaties, tentoonstellingen en bedrijfsevents. Ook de openbare 5 ruimte kan gebruikt

worden en levert een bijdrage aan het profiel Creative District: laat hier naast kunst ook toegepaste creativiteit zien en versterkt daarmee de economische profilering van Breda. De creatieve makers hebben in dit gebied hun thuisbasis en er worden brede verbindingen gelegd: met het onderwijs en met plaatsen in Breda die deel uitmaken van het innovatie-district. Er is behoefte aan een broedplaats (hotspot) waar diverse functies en doelgroepen samenkomen. Waar cultuur, de creatieve industrie en ook ondernemers uit andere sectoren samenkomen, waar kunst en creatieve producten gepresenteerd worden en waar je het creatieve maakproces kunt beleven (open bedrijfsruimtes en ateliers).

In het algemeen is behoud van het urban, lees grootstedelijke - karakter van het Havenkwartier een belangrijke doelstelling. Daarvoor is doorontwikkeling van de culturele en creatieve sector in Klavers Jansen en Electron, al of niet in combinatie met horeca en leisure in een stoere havensfeer, een belangrijk uitgangspunt. Er is ruimte voor een nieuwe en bijzondere formule op het gebied van leisure en/of horeca die het havenprofiel versterkt.

Schematisch ziet dat er zo uit:

<p>Klavers Jansen Cultuur</p> <p>creëren, presenteren en recreëren</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kern is culturele programmering (met een focus op 'live art' en podiumkunsten). • Bezoekers zijn onderdeel van het proces van creëren • Maken, ontwikkelen en presenteren bij podia/hallen. • Ontmoeten (publiek-performers/makers) • Economische bedrijvigheid zit in de sfeer van ondersteuning en toelevering aan het culturele cluster. • het cluster is in staat zelfstandig bezoekers van binnen en buiten de stad Breda aan te trekken. Publieksparticipatie en publieksbereik maken onderdeel uit van het concept
<p>Backer en Rueb Electron Creatief</p> <p>werken, maken en presenteren</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kern is creatief ondernemerschap (van toegepaste kunst tot product development en marketing): bedrijfs- en kantoorruimte, flexplekken, pop-up units • Kunstenaars: ateliers • Presenteren en tentoonstellen in hallen, broedplaats én in de openbare ruimte. • Ontmoeten (creatieve makers-kunstenaars-bedrijven uit andere sectoren-publiek-kopers) • Verkopen door creatieve makers • Een 'broedplaats'-gebouw waar een aantal functies samenkomen • De toekomstige bewoners voelen zich thuis in een stedelijke en dynamische omgeving en zijn voor een deel ook de makers.
<p>De Schouw en het Schiereiland</p>	<p>Deze gebieden, ten noorden en zuiden van De Strip, hebben een beoogd gemengd milieu, mogelijk kunnen hier ook functies behorende bij het Creative District in terecht komen. Verder is daar nu de jongerencultuur gevestigd die zich onderscheidt door de urban programmering bij Pier15 als centrale spot. (deze gebieden worden in dit document verder niet uitgewerkt)</p>

Naast de hardware is ook software nodig

Voor een succesvol Creative District zijn buiten de ruimtelijke functies ook een aantal andere dingen nodig om het gebied succesvol te maken, deze zijn met name gericht op het verbinden van de elementen en de mensen. Erken bijvoorbeeld het belang een soort programmamanager Creative District. Deze persoon kan ook optreden als 'deurbel' en 'matchmaker' voor externe opdrachten, verbindende evenementen en interne samenwerking in de broedplaats en het hele gebied. Zorg verder voor het aanjagen van een kennisinfrastructuur en een peer-cultuur (peer-to-peer 6 kennisactiviteiten, vakspecifiek en generiek, verbindingen met regionale kennisinstellingen). Voor de diversiteit in het gebied is een vorm van selectie van ondernemers gewenst. Organiseer in samenhang tussen de verschillende plekken en instellingen presentatiemogelijkheden o.a. exposities, pitches. En draag bij aan een positieve identiteit die zowel intern als extern wordt herkend en erkend. Een identiteit die vanuit de kernwaarden grenzeloos, groen en gastvrij verder uitgewerkt moet worden voor de verschillende doelgroepen:

- Bewoners
- Bezoekers (van binnen en buiten de stad)
- Makers (ondernemers en kunstenaars)